

Roberto Strano

KRÍŽOVÁ CESTA

Synodálna Cirkev na ceste s Ježišom

Úvod

»Ak je pravdou, že každý kresťan musí prijať svoj kríž a dokonca odnímať klinec všetkým, ktorí sú naň pribití, tak my kresťania sme dnes povolaní k veľkej historickej úlohe, ktorá nemá obdoby: „Rozviazať zväzky zločinné, prepustiť zlomených na slobodu a rozlámať každé jarmo.“ (Iz 58, 6) Z tohto dôvodu musíme zanechať miesta s príjemným panoramatickým výhľadom na kontempláciu a bežať na pomoc bratovi, ktorý stoná pod svojím osobným krížom, a zároveň musíme inteligentne a odvážne identifikovať prevádzky, kde sa produkujú kolektívne kríže.« (Otec Tonino Bello)

Synodálna cesta, ktorou kráčame, nás pozýva vystupovať po krížovej ceste tak, aby sme z nej spravili miesto stretnutia a počúvania. Mnohí naši bratia a sestry, trpiaci na tele a na duši, nesú ťarchu kríža; mnohí sa zastavili na kraji cesty a túžia, aby ich niekto opäť priviedol na cestu života; mnohí sa pokojne pozerajú zo svojich okien a užívajú si to, akoby šlo o nejaké divadlo. Všetci sa musíme cítiť včlenení do tejto bolestnej cesty, ktorá nevedie do zabudnutia v hrobe, ale k novému a obnovenému životu, ktorý prichádza cez zmrtvychvstanie.

Nech nás táto krížová cesta, ktorú začíname, nájde ochotných stretnúť sa s Kristom a počúvať jeho aj našich bratov, »aby sme boli pútnikmi zamilovanými do evanjelia, otvorenými na prekvapenia Ducha Svätého.« (Pápež František)

Modlime sa. Nebeský Otče, ty si chcel spasiť ľudstvo krížom tvojho jednorodného Syna; dožič nám, ktorí sme spoznali jeho tajomstvo na zemi, aby sme získali v nebi plody jeho vykúpenia. On je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote Ducha Svätého po všetky veky vekov. Amen.

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vlaš.

I. zastavenie: Pán Ježiš je odsúdený na smrť

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim križom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Matúša

27, 24-26

»Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: „Ja nemám vinu na krvi tohto človeka. To je vaša vec!“ A všetok ľud odpovedal: „Jeho krv na nás a na naše deti!“ Vtedy im prepustil Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.«

Pred tvou nesmiernou láskou nás preniká hanba, že sme ťa nechali trpieť samého za naše hriechy; hanba, že sme toľkokrát ušli pred skúškou, hoci sme tisíckrát povedali »Ak by ťa opustili všetci, ja ťa neopustím«; hanba, že sme si vybrali Barabáša a nie teba, moc a nie teba, ilúziu a nie teba, božstvo peňazí a nie teba, svetáctvo a nie večnosť; hanba, že sme ťa veľa krát pokúšali ústami a srdcom, keď sme ti pred mnohými skúškami vraveli »Ak si Mesiáš, zostúp z križa a budeme ti veriť!«; hanba, pretože mnohí veriaci, a dokonca aj tvoji služobníci, sa nechali oklamať rôznymi ambíciami alebo márnou slávou a stratili tak svoju dôstojnosť a prvotnú lásku k tebe; hanba, že naše generácie zanechávajú mladým ľuďom svet zlomený rozdeleniami a vojnami; svet pohltý egoizmom, kde mladí, deti, chorí a seniori sú na okraji spoločnosti; hanba, že sme stratili hanblivosť. (Pápež František, 30. 3. 2018)

V našich nespravodlivých súdoch opätovne odsudzujeme samotného Krista v našich bratoch a sestrách, ktorí sú slabí a bezbranní, ktorým upierame radosť zo stretnutia a možnosti počúvania.

Modlime sa:

- Za tých, ktorí sú nespravodlivo odsúdení, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí sú opustení, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za naše nevyužitú možnosti na stretnutie e počúvanie – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vlaš.

II. zastavenie: Pán Ježiš berie na svoje plecia kríž

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Matúša

27, 27-31

»Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového pláštá, z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolena a posmievali sa mu: „Buď pozdravený, židovský kráľ!“ Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z pláštá a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali.«

Ukrižovaný a oslávený Ježišu, tvoja krížová cesta je súhrnom celého tvojho života; je to obraz tvojej poslušnosti voči Otcovej vôli; je to uskutočnenie tvojej neko-
nečnej lásky za nás hriešnikov; je to skúška tvojho poslania; je to završenie
zjavenia a dejín spásy. Váha tvojho kríža nás oslobodzuje od našich bremien. Vo
svetle tvojej poslušnosti si uvedomujeme našu neposlušnosť a našu vzburu.
V tebe, ktorý si bol zapredaný, zradený a ukrižovaný svojím národom a svojimi
najbližšími, vidíme naše každodenné zlyhania a pravidelné nevernosti. V tvojej
nevinnosti, nepoškvrnený Baránok, vidíme svoju vinu. V tvoje oplývanej, facko-
vanej a znetvorenej tvári vidíme celú krutosť našich hriechov. V surovosti tvojho
utrpenia vidíme surovosť nášho srdca a našich skutkov. V tvojej »opustenosti«
vidíme všetkých opustených od príbuzných a spoločnosti, od pozornosti a soli-
darity. V tvojom tele, ktoré bolo zbavené podoby a krásy, vidíme našich bratov a
sestry opustených na uliciach, znetvorených našou nedbanlivosťou a ľahostaj-
nosťou. V tvojom smáde vidíme milosrdného Otca, ktorý chcel v tebe objasniť,
odpustiť a spasiť celé ľudstvo. V tebe, Božia láska, vidíme ešte aj dnes našich
bratov a sestry, ktorí sú prenasledovaní, zabíjaní a ukrižovaní pre ich vieru v teba,
a všetko sa deje pred našimi očami alebo často s naším mlčaním, ktoré nás robí
spoluzodpovednými. (Pápež František, 3. 4. 2015)

Máme obrovskú úlohu nielen niesť náš vlastný kríž, ale pomáhať ho niesť aj našim
bratom a sestrám.

Modlime sa:

- Za tých, ktorí nesú kríž utrpenia, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí sú pod ťarchou kríža bolestí, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za naše nedostatky v oblasti solidárnosti – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vlaš.

III. zastavenie: Pán Ježiš padá prvý krát pod križom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim križom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Lukáša

10, 30-34

»Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbýjali, doráňali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz, a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán, a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča, zaviezol ho do hostinca a staral sa oň.«

Samaritán sa správa naozaj milosrdne: obväzuje rany toho človeka, prenáša ho do hostinca, stará sa oňho osobne a zaopatruje mu starostlivosť. Toto všetko nás učí, že zľutovanie a láska nie sú len neurčitým citom, ale znamenajú starostlivosť o druhého človeka do takej miery, že nás to čosi stojí osobne. Znamená to spraviť všetko nevyhnutné, aby sme sa k druhej osobe priblížili do takej miery, že sa s ňou stotožníme: »milovať budeš blížneho ako seba samého«. Toto je Pánovo prikázanie. (Pápež František, 27. 4. 2016)

Neopustme Ježiša, ktorý padol pod ťarchou križa, nepoukazujme na našich bratov a sestry, ktorí padli z rôznych dôvodov. Pomôžme každému vstať a spoločne kráčať.

Modlime sa:

- Za všetkých oklamaných a skleslých – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí nevedia povstať z hriechu, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí žijú na okraji spoločnosti, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vlaš.

IV. zastavenie: Pán Ježiš sa stretá so svojou Matkou

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Lukáša

2, 34-35

»Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, – a tvoju vlastnú dušu prenikne meč –, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“ «

Svätá Mária, Pánova Matka, ty si zostala verná, aj keď učenici utiekli. Tak, ako si uverila anjelovi, ktorý ti zvestoval niečo neveriteľné – že sa staneš matkou Najvyššieho –, tak si uverila aj v hodine jeho najväčšieho poníženia. A tak si sa stala v najtemnejšej hodine celého sveta Matkou veriacich, Matkou Cirkvi. Prosíme ťa, nauč nás veriť a pomôž nám, aby sa viera stala odvahou slúžiť a gestom lásky, ktorá pomáha a vie sa podeliť o utrpenie. (Kardinál Jozef Ratzinger, 23. 5. 2005)

Mária je synodálnou ženou v pravom zmysle slova, je najdokonalejším obrazom Cirkvi. V hodine bolesti a utrpenia je ochotná stať sa spoločníčkou na ceste svojho Syna a všetkých, ktorí pod ťarchou svojho kríža kráčajú na svojej krížovej ceste. Nech nás Božia Matka učí, ako byť pozorní a súcitní voči tým, ktorí potrebujú našu pomoc a podporu.

Modlime sa:

- Za matky skúšané utrpením a smrťou svojich detí – *prosíme ťa, Pane.*
- Za matky, ktoré sa obávajú o budúcnosť svojich detí, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za matky, ktoré sú opustené, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

V. zastavenie: Šimon z Cyrény pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Lukáša

23, 26

»Ako ho viedli, chytili istého Šimona z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naň kríž, aby ho niesol za Ježišom.«

Pane, Šimovi z Cyrény si otvoril oči a srdce tým, že si mu udelil dar viery, keď ti pomáhal niesť kríž. Pomôž nám starať sa o blížneho, ktorý trpí, aj vtedy, keď toto pozvanie bude proti našim predstavám a plánom. Daruj nám poznanie, že je to milosť niesť spoločne kríž blížnych a takto zakúsiť, že sme na ceste spolu s tebou. Daj, aby sme s radosťou pochopili, že účasťou na tvojom utrpení a na utrpení tohto sveta sa stávame služobníkmi spásy, a tak môžeme pomáhať budovať tvoje telo, ktorým je Cirkev. (Kardinál Jozef Ratzinger, 23. 5. 2002)

Na synodálnej ceste je nevyhnutné, aby bolo veľa Šimonov z Cyrény, ktorí pomáhajú bratom a sestrám kráčať na spoločnej ceste, zmiernujú ťarchu kríža, pomáhajú vstávať, pozorne ich počúvajú, a tak vytvárajú pre nich miesto vo svojom srdci.

Modlime sa:

- Za tých, ktorí zmiernujú utrpenie bratov a sestier, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za dobrovoľníkov – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí pomáhajú iným niesť ich každodenný kríž, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

VI. zastavenie: Veronika podáva Pánu Ježišovi šatku

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z 27. žalmu

8-9

»V srdci mi znejú tvoje slová: „Hľadajte moju tvár!“

Pane, ja hľadám tvoju tvár.

Neodvracaj svoju tvár odo mňa,
neodkláňaj sa v hneve od svojho služobníka.

Ty si moja pomoc, neodvrhuj ma,
ani ma neopúšťaj, Bože, moja spása.«

»Pane, ja hľadám tvoju tvár.« (Ž 27, 8) Dávna túžba žalmistu nemohla nájsť väčšie a prekvapujúcejšie splnenie ako v sústredenom rozjímaní o tvári Ježiša Krista. V ňom nás Boh naozaj požehnal a dal, aby jeho tvár žiarila nad nami (porov. Ž 67, 2). Zároveň nám on, ako Boh a človek, zjavuje aj autentickú tvár človeka, »v plnej miere odhaľuje človeka človeku«.

Ježiš je nový človek (Ef 4, 24; porov. Kol 3, 10), ktorý volá vykúpené ľudstvo k účasti na svojom božskom živote. V tajomstve vtelenia sú položené základy antropológie, ktorá môže ísť až za svoje hranice a vlastné protirečenia, smerujúc k samému Bohu, ba až k perspektíve »zbožštenia« tým, že vykúpený človek začlenený do Krista má prístup k spoločnému životu s trojjediným Bohom. Túto soteriologickú dimenziu tajomstva vtelenia cirkevní Otcovia veľmi zdôrazňovali: Iba preto, že sa Syn Boží stal naozaj človekom, môže sa človek v ňom a skrze neho stať skutočne Božím dieťaťom. (Svätý Ján Pavol II., *Novo millennio ineunte*, 23)

Ak v každom bratovi a sestre, ktorých stretám na životnej ceste, dokážem rozoznať tvár Krista, tak potom sa po nej, hoci je ťažká, kráča ľahko.

Modlime sa:

- Za Cirkev, aby všetkým zjavovala tvár Krista, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí vidia v blížnom tvár Pána Ježiša, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí hľadajú, pravdu, dobro a krásu, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtláč.

VII. zastavenie: Pán Ježiš padá druhý raz pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z listu Rimanom

5, 18-19

»Teda ako previnenie jedného prinieslo odsúdenie všetkým ľuďom, tak spravodlivosť jedného priniesla všetkým ľuďom ospravedlnenie a život. Lebo ako sa neposlušnosťou jedného človeka mnohí stali hriešnikmi, tak zasa poslušnosťou jedného sa mnohí stanú spravodlivými.«

Pane Ježišu Kriste, niesol si naše bremeno a stále ho nesieš. Je to naše bremeno, pod ktorým padáš. Ale si to ty, ktorý nám dávaš povstať, pretože sami nie sme schopní povstať z prachu. Vyslobod' nás z moci žiadostivosti. Namiesto srdca z kameňa nám daruj srdce z mäsa, ktoré bude schopné vidieť. Znič moc ideológií, aby ľudia spoznali ako sú pospľietané klamstvami. Nedovoľ, aby sa múr materializmu stal neprekonateľný. Daj, aby sme ťa opäť vnímali. Sprav nás miernymi a pozornými, aby sme mohli odolávať silám zla a pomáhaj nám rozpoznať vnútorné a vonkajšie potreby blížnych, aby sme im mohli pomôcť. Zdvihni nás tak,

aby sme my mohli zdvíhať iných. Daruj nám nádej, aby sme sa napriek všetkej tejto temnote, ktorá nás obklopuje, mohli stať nositeľmi nádeje pre tento svet. (Kardinál Jozef Ratzinger, 25. 3. 2005)

Každá cesta predpokladá prestávky, ale aj nevyhnutné pády. Nech nás nepohoršujú pády bližných. Práve naopak, nech sú príležitosťou na pomoc všetkým, ktorí padli. Dodávajme dôveru a nádej, pretože pre každého z nás platia slová: »Kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol.« (1 Kor 10, 12)

Modlime sa:

- Za mužov a ženy prežívajúcich sklamanie – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí majú problém zapojiť sa do spoločenstva, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za všetkých, ktorí pomáhajú bližným sa postaviť. – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vlaš.

VIII. zastavenie: Pán Ježiš napomína plačúce ženy

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Lukáša

23, 27-31

»Šiel za ním veľký zástup ľudu aj žien, ktoré nad ním kvílili a nariekali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi. Lebo prichádzajú dni, keď povedia: ‚Blahoslavené neplodné, Ioná, čo nerodili, a prsia, čo nepridávali!‘ Vtedy začnú hovoriť vrchom: ‚Padnite na nás!‘ a kopcom: ‚Prikryte nás!‘ Lebo keď toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?“ «

Na začiatku tejto synodálnej cesty sme pozvaní, aby sme sa stali odborníkmi na stretnutia. Nie na organizovanie rôznych udalostí alebo na teoretické premýšľanie o problémoch, ale predovšetkým aby sme si našli čas na stretnutie s Pánom a s inými ľuďmi. Je dôležité nájsť si čas na modlitbu, zvlášť na adoráciu – tento druh modlitby, ktorý tak často zanedbávame: adovať a mať čas na adoráciu – dať priestor Duchu, aby mohol povedať, čo chce povedať Cirkvi; obrátiť sa k tvári druhého a k jeho slovu, stretnúť sa osobne, dovoliť, aby sa nás dotkli slová našich bratov a sestier, pomáhať si, aby rôznosť chariziem, povolání a služieb bola pre

nás obohatením. Vieme dobre, že každé stretnutie si vyžaduje otvorenosť, odvahu a ochotu nechať sa interpelovať tvárou a dejinami iného. Niekedy uprednostňujeme nápravu formálnymi stretnutiami alebo sa zakrývame maskami okolností..., ale práve osobné stretnutie nás mení a často nám ponúka nové cesty, o ktorých sme ani nemali predstavu, že po nich môžeme kráčať. (Pápež František, 10. 10. 2021)

Vo svete sa uchová aspoň trochu ľudskosti, ktorá nám pomáha pozeráť do budúcnosti s nádejou a optimizmom, pokiaľ sa nájde niekto, kto bude citlivý pre druhého človeka. Jeruzalemské ženy oplakávali zraneného a vysileného človeka, ktorý ich však pozýva, aby oplakávali seba a svoje deti, čiže celý svet, ktorý potrebuje súcitiť a jemnosť.

Modlime sa:

- Aby sme sa naučili ísť ústrety každému bratovi a sestre – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby sa zbožnosť premenila na horlivé úsilie – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby sme sa vyhýbali každému pokrytectvu a falošnosti – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

IX. zastavenie: Pán Ježiš padá tretí raz pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z 88. žalmu

6-7

»Moje lôžko je medzi mŕtvymi,
som ako tí, čo padli a odpočívajú v hroboch,
na ktorých už nepamätáš,
lebo sa vymanili z tvojej náruče.
Hádžeš ma do hlbokkej priepasti,
do temravy a tône smrti.«

Predstavujem si, ako som vedľa teba, Ježišu, na ceste, ktorá ťa vedie na smrť. Je ťažké v tejto chvíli prijať, že si naozaj Boží Syn. Niekto ti už aj pomohol, ale ty si úplne vyčerpaný, padol si a zdá sa, že už nebudeš môcť pokračovať. Ale zrazu vidím, že vstávaš, narovnávaš nohy a chrbát, nakoľko je to možné pod ťarchou kríža, a opäť kráčaš. Áno, ideš zomrieť, ale chceš to spraviť naplno. Asi toto je

láska. Z toho chápem, že nie je podstatné koľkokrát padneme, vždy bude nejaký posledný, možno horší pád, hrozná skúška, v ktorej sme pozvaní nájsť silu, aby sme prišli na záver cesty. Záver Ježišovej cesty je ukrižovanie, absurdnosť smrti, ktorá nám však zjavuje hlboký zmysel, oveľa vyšší cieľ – spasiť nás všetkých. (Križová cesta v Koloseu, 30. 3. 2018, texty stredoškóľakov)

Ježiš ako dobrý učiteľ nám zanechal príklad, aby sme sa ho učili nasledovať bez váhania. Padol a opäť vstal, aby nám naznačil, že nie je dôležité, koľkokrát padneme, ale podstatné je opäť vstať a ísť na vrchol cesty, dokonca na samý končiar celého vrchu. »Ísť na vrchol znamená byť svätými.« (Otec Tonino Bello)

Modlime sa:

- Za tých, ktorí sú unavení a chcú opustiť svoje úsilie, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí sú presvedčení,
že nie sú schopní sa zmeniť k lepšiemu, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za opustených, ktorí uviazli na plytčine, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

X. zastavenie: Pánu Ježišovi vyzliekajú šaty

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim križom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Matúša

27, 33-36

»Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka. Dali mu piť víno zmiešané so žľcou. Ale keď ho ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho.«

Ježiša vyzliekli zo šiat. Musí znášať aj toto ľudské poníženie. Ale tí ľudia nechápu, že to, čo je podľa ich spôsobu zmyšľania skutkom pohrdania, podľa Božej logiky je gestom darovania. Áno, pretože človek je pravdivý vo svojej nahote, lebo ona odhaľuje podstatu. A ten človek, ktorý zostal nahý, ale zároveň zostal Kráľom, porazil smrť, zvíťazil nad tými, ktorí týmto gesto chceli ukázať svoju moc nad bezbranným, prenasledovaným a odsúdeným.

Koľko nahých ľudí je pred našimi očami? Ľudia, ktorí sú zbavení svojej dôstojnosti, práce, svojho úsudku a dokonca svojej vlastnej ľudskosti. A koľkí sa hrajú s ich

vecami mysliac si, že môžu nad nimi vládnuť, že sú nadradení a môžu zneužívať ich slabosť? Migranti, nezamestnaní, znásilnené a zabitú ženy, deti zneužívané telesne a duševne, utečenci, mučení, obeť akýchkoľvek násilí a vojen. Stoja pred nami vo svojej nahote, ktorá je ich vznešenosťou, pretože pred Bohom stále zostávajú byť ľudskými osobami. Ale aby sme ich mohli pochopiť, je niekedy nevyhnutné, aby sme sa my vyzliekli z našich »šiat«, aby sme boli znovu ľuďmi bez pozlátky, bez posadnutosti panovať a objavili vlastnú dôstojnosť. Aby sme zanechali nadstavbu nášho egoizmu a nevideli v druhom niekoho, z koho máme strach, ale spoločníka na ceste.

Cirkev bude schopná osvecovať celé ľudstvo a každého človeka jedine vtedy, ak bude obnažená, slobodná od zbytočných pozlátok a mánie protagonizmu. Takto bude schopná prinavrátiť každému človeku jeho dôstojnosť, ktorú stratil vďaka hriechu a všetkým nepravostiam zakúseným počas života.

Modlime sa:

- Za všetkých mužov a ženy,
ktorým bola pošliapaná ich dôstojnosť, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za všetkým vysmievaných a ponižovaných – *prosíme ťa, Pane.*
- Za prenasledovaných pre spravodlivosť – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

XI. zastavenie: Pán Ježiš je pribíjaný na kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Jána

19, 18-22

»Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch, z jednej i druhej strany, Ježiša v prostriedku. Pilát vyhotovil aj nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: „Ježiš Nazaretský, židovský kráľ.“ Tento nápis čítalo mnoho Židov, lebo miesto, kde Ježiša ukrižovali, bolo blízko mesta; a bol napísaný po hebrejsky, latinsky a grécky. Židovskí veľkňazi povedali Pilátovi: „Nepíš: Židovský kráľ, ale: On povedal: „Som židovský kráľ.““ Pilát odpovedal: „Čo som napísal, to som napísal.“«

Na Ježišovej krížovej ceste sa učíme mať v úcte utrpenie, zmierňovať ho a poslúžiť pri ňom, nech je akékoľvek a kohokoľvek z ľudí, pretože všetci sme bratia a sestry.

Krížová cesta je škola ľudského súcitu, ktorý je podstatný pre celé ľudstvo, a solidarity, ktorú sa niektorí snažia vyhodit' zo svojho tvrdého srdca enormnými snami egoizmu a arogancie. Ale srdce kresťana bije v súlade so srdcom Krista, ktorý nás učí, aby naše srdce bilo s tým, ktorý sa nachádza v núdzi, v bolestiach a v nešťastí. (Svätý Pavol VI., 28. 3. 1975)

Symbol Ukrižovaného, ktorý tróni v našich kostoloch, visí na našich hrudiach, ozdobuje naše hroby na cintorínoch, nie je objekt samotnej úcty. Kristus predlžuje svoje bytie na kríži v živote a tragédiách mužov a žien dnešných dní. Spoločenstvo Cirkvi na synodálnej ceste má preto jasnú úlohu: vyťahovať klince ukrižovaným v dejinách.

Modlime sa:

- Za všetkých zomierajúcich – *prosíme ťa, Pane.*
- Za tých, ktorí trpia na kríži bolestí a nepochopenia, – *prosíme ťa, Pane.*
- Za všetkých ukrižovaných násilia, vojen
a ľudskej zloby, – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

XII. zastavenie: Pán Ježiš zomiera na kríži

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Lukáša

23, 44-47

»Bolo už okolo dvanástej hodiny a nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Slnko sa zatmelo, chrámová opona sa roztrhla napoly a Ježiš zvolal mocným hlasom: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“ Po tých slovách vydýchol. Keď stotník videl, čo sa stalo, oslavoval Boha, hovoriac: „Tento človek bol naozaj spravodlivý.“ «

Jestvuje jedno vyjadrenie, ktoré zhrňa tragédiu stvorenia vo chvíli Ježišovej smrti: »Okolo poludnia nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní.« Možno ide o najtemnejšie vyjadrenie v celom Svätom písme. Pre mňa je však jedným z najsvetlejších. Predovšetkým pre to vymedzenie času, v ktorom bola tma. Ako dva neprekonateľné stožiare, ktoré vymedzujú daný čas. Od poludnia do tretej popoludní. Sú to brehy, ktoré ohraničujú rieku ľudských sĺz. Sú ako padacie mreže,

ktoré zatlačia do vymedzených priestorov všetky vzdychy celej zeme. Sú to bariéry, v rámci ktorých sa uskutočňujú všetky agónie synov človeka.

Od poludnia do tretej hodiny. Iba vtedy je povolené zotrvať na Golgote. Mimo tohto času je absolútne nedovolené zostávať. Po troch hodinách bude povinné odňatie zo všetkých krížov. Dlhšie pobudnutie na kríži nie je dovolené.

A preto odvalu, brat môj, ktorý trpíš. Už zostáva len chvíľa do tvojej tretej hodiny popoludní. O chvíľu tma ustúpi svetlu, zem nadobudne svoje pôvodne panenské farby a svetlo Pánovho zmŕtvychvstania prenikne cez oblaky. (Otec Tonino Bello)

Pred tajomstvom smrti kresťan ani nemlčí ani sa mu nepoddáva, ale práve naopak, zvestuje základné tajomstvo svojej viery: »Ježiš smrťou na kríži zničil smrť a zmŕtvychvstaním nám daroval nový život.« (Veľkonočná prefácia) Synodálna Cirkev je Cirkev, ktorá prekračuje aj samotnú smrť a premieta ju do tej blaženej večnosti, ktorú nám Pán Ježiš daroval svojou smrťou.

Modlime sa:

- Za zosnulých, ktorí zomreli bez viery, – prosíme ťa, Pane.
- Za utečencov, ktorí zomreli
na ceste za lepšou budúcnosťou, – prosíme ťa, Pane.
- Za ženy, ktoré boli obeťami vraždy, – prosíme ťa, Pane.

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

XIII. zastavenie: Pána Ježiša skladajú z kríža

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Matúša

27, 59-61

»Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.«

Pane, zostúpil si do temnoty smrti, ale tvoje telo prijali dobré ruky a zavinuli ho do plachiet (Mt 27, 59). Viera úplne nezomrela, slnko neprestalo úplne svietiť. Koľkokrát sa nám zdá, že spíš. Ako nám je ľahké sa vzdialiť a povedať si: Boh je mŕtvy. Daj, aby sme si v najtemnejších chvíľach uvedomili, že ty si predsa tam. Neopúšťaj nás, keď klesáme na duchu. Pomôž nám, aby sme ťa neopustili. Daruj

nám vernosť aj vo chvíľach zmätku a takú lásku, ktorá ťa prijíma aj vo chvíľach extrémnych potrieb podľa vzoru tvoje Matky, ktorá ťa znova prijíma do svojho lona. Pomôž nám, pomôž chudobným i bohatým, jednoduchým a vzdelaným, hľadieť aj skrze ich strachy a predsudky a ponúknuť ti naše schopnosti, naše srdce, náš čas, aby sme takto pripravili záhradu, v ktorej sa môže uskutočniť zmŕtvychvstanie. (Kardinál Jozef Ratzinger, 25. 3. 2005)

Podľa vzoru Panny Márie je každý kresťan povolaný prijať Ježišovo mŕtve telo v rôznych podobách v našich bratoch a sestrách zabitých nenávisťou alebo ľahostajnosťou. Synodálna Cirkev je Cirkev spolucítiaca, pozorná, pomáhajúca a láskavá.

Modlime sa:

- Aby sme ako Panna Mária
vedeli prijať každého núdzneho – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby nám nikdy nechýbala pozornosť, solidarita a súcitiť – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby sme vedeli pomáhať núdzným a chudobným – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

XIV. zastavenie: Pána Ježiša pochovávajú

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim križom vykúpil svet.

Z Evanjelia podľa Matúša

27, 57-60

»Keď sa zvečero, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel.«

Zmŕtvychvstanie nám zjavuje tajomnú a prekypujúcu vitálnosť, ktorá je ukrytá v Ježišomom križi. Toto je možné, pretože nejde o križ nejakého človeka, ale ide o Kristov križ. Kresťan ako Ježišov učeník dostáva tú istú úlohu od svojho Pána a Majstra: premeniť ľudský križ na ten Kristov. Ľudský križ je nejasný, je bez nádeje. Kristov križ osvetľuje, má meno lásky a pripravuje v mene nádeje víťazstvo života a zmŕtvychvstania. (Kardinál Carlo Maria Martini)

Dnešného človeka, ktorý je poznačený nešťastím, beznádejou a sklamaním, má Cirkev za úlohu priviesť k Ježišovmu hrobu, kde sa »smrť a život stretávajú v podivnom zápase« a kde pre nich ako z prameňa vyviera živá voda nádeje.

Modlime sa:

- Aby sme neúnavne ohlasovali
Kristovo víťazstvo nad smrťou – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby neboli opustení tí,
ktorí smrťou prišli o svojho blízkeho – *prosíme ťa, Pane.*
- Aby sme sa naučili očakávať nové nebo a novú zem – *prosíme ťa, Pane.*

Svätá Matka, Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtlač.

XV. zastavenie: Pán Ježiš vstal z mŕtvych

Aleluja, aleluja, aleluja.

Z Evanjelia podľa Matúša

28, 1-6b

»Keď sa pominula sobota, na úsvite prvého dňa v týždni prišla Mária Magdaléna a iná Mária pozrieť hrob. Vtom nastalo veľké zemetrasenie, lebo z neba zostúpil Pánov anjel, pristúpil, odvalil kameň a sadol si naň. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh. Strážnici strnuli od strachu z neho a ostali ako mŕtvi. Anjel sa prihovril ženám: „Vy sa nebojte! Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal.“«

V tejto chvíli sa snažíme zozbierať všetku zostávajúcu ľudskú energiu a všetko to, čo prevyšuje každú ľudskú istotu, aby sme vám odovzdali zvesť, ktorá preniká celým svetom a obnovuje celé dejiny: Ježiš vstal z mŕtvych! Áno, náš Pán Ježiš Kristus bol vzkriesený z mŕtvych a nastolil nový život sebe a celému ľudstvu!

Ježiš najväčším zázrakom svojej novej existencie prichádza k vystrašeným ľuďom so svojím najjednoduchším a zároveň najobdivuhodnejším pozdravom svojho pokoja: »Pokoj vám!« (Jn 20, 19-21), keď sa zjavil svojim učeníkom. My, autentickí dedičia tohto šťastia ho pozdravujeme s úžasom, ktorý pramení z tejto nečakanej noviny. Naše svedomie plesá z tejto prekvapivej skutočnosti a s radosťou si uvedomujeme, že táto nová božská Majstrova prítomnosť nás zaväzuje, aby sme vyhrali nad našou neverou a s rovnakou rozhodnosťou opakovali slová apoštola Tomáša: »Pán môj a Boh môj!« (Svätý Pavol VI., 26. 3. 1978)

Zmŕtvychvstanie preniká do našich dejín a do nášho života s nákladom novosti, ktorá z neho pramení. Cirkev nie je archeologické múzeum, je to domov Ducha zmŕtvychvstalého Pána, ktorý nás posielal ako nadšených ohlasovateľov svojho evanjelia. Posielal nás, aby sme všetci boli bratmi a sestrami žijúcimi v spoločens-
stve, a tak mali aktívnu účasť na jeho poslaní spásy.

Modlime sa:

- Aby sme boli svedkami radosti a života – prosíme ťa, Pane.
- Aby naše ohlasovanie evanjelia bolo plné nádeje – prosíme ťa, Pane.
- Aby sa veľkonočné tajomstvo – prosíme ťa, Pane.
stalo základom nášho života

*Raduj sa nebies kráľovná, aleluja,
tlebo koho si nosila, aleluja,
zmŕtvychvstal, jak predpovedal, aleluja.
Pros, aby nás k sebe prijal, aleluja.*

Záverečná modlitba

Kristus nemá ruky,
má len naše ruky, aby dnes uskutočnil svoje poslanie.

Kristus nemá nohy,
má len naše nohy, aby viedol ľudí po jeho cestách.

Kristus nemá ústa,
má len naše ústa, aby hovoril o sebe všetkým ľuďom.

Kristus nemá prostriedky,
má len našu pomoc, aby priviedol k sebe všetkých ľudí.

My sme dnes jediná Biblia,
ktorú ľudia ešte čítajú.
Sme posledné posolstvo Boha
napísané v skutkoch a slovách.

(Flámsky anonym zo 14. storočia)